

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 196/2025-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Dudíťa a sudcov Libora Duľu (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Weis & Partners s.r.o., Priemyselná 1/A, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 6T/39/2021 (predtým Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 6T/39/2021) takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa, skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 4. apríla 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom mestského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6T/39/2021 (predtým okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6T/39/2021). V petite podanej ústavnej sťažnosti sťažovateľ ústavnému súdu navrhol, aby nálezom vyslovil porušenie označených práv, prikázal mestskému súdu konať bez zbytočných prietáhov, priznal mu primerané finančné zadosťučinenie vo výške 3 000 eur a náhradu trov konania.

2. Z obsahu sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti vyplýva, že je v napadnutom konaní trestne stíhaný pre prečin podnecovania podľa § 337 Trestného zákona. V rámci napadnutého konania bol vydaný trestný rozkaz sp. zn. 6T/39/2021 z 27. decembra 2021, proti ktorému podal 28. januára 2022 odpor. Od toho času okresný súd nevykonal v napadnutom konaní žiadny úkon, dokonca nedošlo ani len k nariadeniu termínu hlavného pojednávania. Podľa sťažovateľa spočívajú prietahy v napadnutom konaní v tom, že (i) od času podania odporu 28. januára 2022 proti trestnému rozkazu okresného súdu sp. zn. 6T/39/2021 z 27. decembra 2021 bol/je okresný/mestský súd úplne

nečinný, pričom nedošlo ani len k nariadeniu termínu hlavného pojednávania, a to napriek tomu, že napadnuté konanie (ii) nie je zložité.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

3. Ústavný súd v súlade s § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť, pričom posudzoval, či jej prijatiu na ďalšie konanie nebránia dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

4. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

5. Podľa § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd, ústavný súd uznesením ústavnú sťažnosť odmietne pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie. Podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde je ústavná sťažnosť neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

6. Ústavný súd poukazuje na to, že jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. Zmysel a účel princípu subsidiarity, ktorý je vyvoditeľný z čl. 127 ods. 1 ústavy, spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a podľa svojej povahy ani nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Konceptia konania o ústavnej sťažnosti je založená na tom, že predstavuje subsidiárny procesný prostriedok na ochranu ústavou zaručených základných práv a slobôd. Subsidiarita ústavnej sťažnosti má pritom dimenziu formálnu i materiálnu. Formálna dimenzia znamená, že sťažovateľ pred podaním ústavnej sťažnosti musí „formálne“ podať všetky prostriedky na ochranu práv, ktorými disponuje, a materiálnou subsidiaritou je myslené to, že tieto prostriedky odôvodní spôsobom, ktorý všeobecnému súdu umožní ústavnoprávny prieskum. Pokiaľ právny predpis ustanoví, že v určitej procesnej situácii je príslušný na rozhodovanie o právach a slobodách jednotlivca konkrétny orgán verejnej moci, bolo by zásahom do jeho právomoci a porušením princípu deľby moci (čl. 2 ods. 2 ústavy), pokiaľ by iný orgán o týchto právach rozhodoval bez toho, aby bola daná možnosť príslušnému orgánu na realizáciu jeho právomoci. Obidve tieto hľadiská preto treba reflektovať pri interpretácii a aplikácii jednotlivých inštitútov zákona o ústavnom súde, v danom prípade pre posúdenie prípustnosti ústavnej sťažnosti a príslušnosti ústavného súdu na jej prijatie na ďalšie konanie.

7. Podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku ak je dôvodný predpoklad, že došlo k prieskumu v príprave pojednania veci súdom, v určení termínu konania a rozhodnutia alebo k prieskumu vo vyhotovovaní súdneho rozhodnutia, ktorákoľvek zo strán môže podať prostredníctvom tohto súdu sťažnosť pre nečinnosť na nadriadennom súde, aby určil primeranú lehotu na uskutočnenie namietaného úkonu; ak sa nepostupuje podľa odseku 4, súd musí bez meškania túto sťažnosť pre

nečinnosť zaslať spolu so spisom a svojím stanoviskom a so stanoviskom predsedu súdu nadriadenému súdu.

8. Podľa § 55 ods. 4 Trestného poriadku ak súd urobí úkony trestného konania uvedené v sťažnosti pre nečinnosť do pätnástich pracovných dní po jej prijatí a informuje o tom sťažovateľa, hľadá sa na takúto sťažnosť pre nečinnosť ako na vzatú späť, ak tento sťažovateľ v priebehu piatich pracovných dní od doručenia oznámenia nevyhlási, že na svojej sťažnosti pre nečinnosť trvá. O tom ho treba poučiť.

9. „Zo znenia § 55 ods. 3, ods. 4 a ods. 5 Trestného poriadku vyplýva, že sťažnosť pre nečinnosť je procesný nástroj, ktorý zákon priznáva stranám s cieľom odstrániť prípadné prietahy v konaní súdu tak, že buď priamo súd, proti ktorému sťažnosť smeruje, do pätnástich pracovných dní vykoná namietaný úkon alebo vykonanie úkonu v primeranej lehote nariadi nadriadený súd, pokiaľ zistí, že podaná sťažnosť je opodstatnená. V konaní o sťažnosti pre nečinnosť však nadriadený súd nepreskúmava vecnú správnosť procesného postupu (a už vôbec nie predchádzajúcich rozhodnutí) súdu, ktorého nečinnosť strana napáda. Takýto prieskum je totiž vyhradený konaniu o opravných prostriedkoch. V konaní podľa § 55 ods. 5 Trestného poriadku posudzuje nadriadený súd iba to, či súd postupuje pri vybavovaní veci riadne, t. j. koná bez prietahov.“ (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Tost/36/2024 z 25. júla 2024).

10. „Z citovaných ustanovení Trestného poriadku vyplýva, že sťažnosť pre nečinnosť je procesný nástroj, ktorý zákon priznáva stranám s cieľom odstrániť prípadné prietahy v konaní súdu tak, že buď priamo súd, proti ktorému sťažnosť smeruje, do pätnástich pracovných dní vykoná namietaný úkon alebo vykonanie úkonu v primeranej lehote nariadi nadriadený súd, pokiaľ zistí, že podaná sťažnosť je opodstatnená. V konaní podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku posudzuje nadriadený súd iba to, či súd postupuje pri vybavovaní veci riadne, t. j. koná bez prietahov“ (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2 Tost/11/2024 z 3. apríla 2024).

11. Z už citovanej právnej úpravy, predostretej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu vrátane samotnej judikatúry ústavného súdu (II. ÚS 31/09, IV. ÚS 296/2010, IV. ÚS 113/2012, II. ÚS 531/2017, III. ÚS 263/2021, I. ÚS 293/2022, IV. ÚS 5/2023, IV. ÚS 16/2023, I. ÚS 82/2023, II. ÚS 243/2023, IV. ÚS 40/2025, IV. ÚS 69/2025) teda vyplýva, že sťažovateľ sa mohol postupom podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku domáhať ochrany svojich označených práv, ku ktorých porušeniu malo dôjsť nečinnosťou mestského súdu v napadnutom konaní, využitím § 55 ods. 3 Trestného poriadku, ktorým mohol dosiahnuť buď vykonanie ním požadovaného úkonu (nariadenie hlavného pojednávania), alebo zaslanie sťažnosti podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku Krajskému súdu v Bratislave, ktorý by bol povinný ju posúdiť podľa § 55 ods. 5 Trestného poriadku a určiť v prípade jej dôvodnosti lehotu mestskému súdu na uskutočnenie namietaného úkonu trestného konania, teda nariadenie termínu hlavného pojednávania, a tým aj odstránenie stavu nečinnosti, ktorý sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti namieta.

12. Obdobný názor vo vzťahu k porovnateľnej právnej úprave § 91 rakúskeho Gerichtsorganisationsgesetz (zákon o organizácii súdov) zaujal aj Európsky súd pre ľudské práva (Holzinger proti Rakúsku z 30. 1. 2001, sťažnosť č. 23459/94, bod 16 a nasl.).

13. Sťažovateľ si v kontexte naznačenom v predchádzajúcom odseku nemôže mýliť sťažnosť predsedovi súdu, ktorá v zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva nie je účinným

prostriedkom nápravy, a trestnoprocesný nástroj označený v predchádzajúcom texte, ktorý takým prostriedkom fixovaným aj relevantnou judikatúrou je.

14. Vzhľadom na uvedené (sťažovateľ prednostne pred ústavnou sťažnosťou nevyužil zákonom mu priznaný prostriedok na ochranu jeho základného práva) ústavný súd odmieta sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť z dôvodu jej neprípustnosti podľa § 56 ods. 2 písm. d), § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. apríla 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu